

Hrvatski sveučilišni sindikat

Borongajska cesta 83i

10000 Zagreb

Zagreb, 2. ožujka 2021.

Broj VV-9/2021.

Otvoreno pismo mr. sc. Andreju Plenkoviću, predsjedniku Vlade Republike Hrvatske

Hrvatski sveučilišni sindikat traži ostavku ministra Radovana Fuchsa zbog zataškavanja mogućih kriminalnih radnji, zbog političkog spletkarenja, diskriminacije i fabriciranja službenih dokumenata

Poštovani gospodine predsjedniče Vlade!

Hrvatski sveučilišni sindikat zaprimio je više predstavki u kojima se upozorava na različite zloporabe dužnosti aktualnog ministra znanosti i obrazovanja Radovana Fuchsa i traži zaštitu od njegovih zakulisnih aktivnosti. Na temelju podnesenih pritužbi, raspoložive dokumentacije, prikupljenih činjeničnih utvrđenja i vjerodostojnih izjava Hrvatski sveučilišni sindikat smatra da su nepravilnosti u radu i neradu aktualnog ministra nagomilane do kritične točke na kojoj je nužno u prvom koraku zatražiti njegovu ostavku, a potom pokrenuti formalni postupak za njegovo smjenjivanje s dužnosti. Ovom prilikom ograničavamo se na tri inkriminacije:

- 1) Zataškavanje sumnji na kazneno djelo zloporabe položaja i ovlasti na Hrvatskom veterinarskom institutu
- 2) Inauguriranje političkog progona prof. dr. sc. Ante Čovića
- 3) Uplitanje u postupak izbora dekana na Fakultetu hrvatskih studija fabriciranjem službenih dokumenata

1. Zataškavanje sumnji na kazneno djelo zloupotrebe položaja i ovlasti na Hrvatskom veterinarskom institutu

Ministra Fuchsa i Hrvatski veterinarski institut (HVI) veže duga povijest tijekom koje je u Institutu radio i surađivao i tijekom koje je sudjelovao u realizaciji čitavog niza nepravilnosti i nezakonitih postupanja pa ne iznenađuje činjenica da sada kao ministar u ladici drži predmet HVI-a koji Državno odvjetništvo istražuje već pune tri i pol godine i čije je nezakonito postupanje potvrdila i Državna revizija 2019. godine. Usprkos tome, a da se ne bi otkrila njegova uloga u začetku nezakonitih postupanja, ministar Fuchs ne pokreće postupak smjene ravnatelja Instituta.

Naime, kao veterinar i pomoćnik ministra znanosti, Radovan Fuchs bio je predsjednik Upravnog vijeća HVI-a. Tada je utvrdio prijašnju „uspješnu“ suradnju i započeo ciklus nove „uspješne“ suradnje s bivšim i aktualnim ravnateljem Instituta. Godine 2008. Hrvatski veterinarski institut imao je u zakupu državno lovište kod Karlovca – lovište broj IV/14 Šumbar, površine 1760 hektara. Njega je Radovan Fuchs rabio u privatne svrhe. Hrvatski veterinarski institut plaćao je zakup lovišta kao lovoovlaštenik, a plaćao je i odštete za štete koje su nastale na poljoprivrednim površinama od divljači pri čemu je Fuchs u privatne svrhe koristio službeno vozilo Hrvatskoga veterinarskoga instituta Land Rover i službeni mobitel iako kao član Upravnoga vijeća na to nije imao pravo. Lovište je bilo paravan za tzv. istraživanja koje nikada nisu provedena, a u stvari se rabilo kao izletišta i osobna zabava Fuchsa i njegove družine. Nakon svega, Radovan Fuchs, kao dužnosnik prebacuje navedeno lovište u zakup Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada gdje je (prije i kasnije) bio zaposlenik. Pitanje je koje je sve osobne koristi imao od služenja tim lovištem?

Kad je 2008. ravnateljem Hrvatskog veterinarskog instituta postao akademik Željko Cvetnić on mu je, što je potvrdio i upravni nadzor iz 2020. samo jedan mjesec isplatio nagradu od 7500 kuna na koju nije imao pravo. Ostaje pod upitnikom koliko je takvih nagrada isplaćeno sadašnjem ministru? Praksa nezakonitih postupanja i zlouporabe položaja i ovlasti, što je kazneno djelo i koju je amenovao ministar Fuchs na HVI-u, nastavila se u mandatima prethodnog i aktualnog ravnatelja Instituta za koje se sumnja da su protuzakonito oročili više od 135 milijuna kuna od kojih su najmanje 100 milijuna kuna izvukli iz Državnog proračuna prenapuhanim ugovorima s Ministarstvom poljoprivrede.

Ministar koji nije upleten u koruptivnu mrežu HVI-a sukladno Statutu Instituta i zakonu odmah bi pokrenuo suspenziju ravnatelja instituta i prijavio ga DORH-u, ali ministru Fuchsu to ne pada na pamet. Usprkos spoznaji o opravdanoj sumnji na kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti koje je ministrici Divjak prijavilo Upravno vijeće HVI-a 2017., usprkos činjenici da to DORH istražuje tri i pol godine, usprkos nalazima Državne revizije iz 2019. koja je potvrdila sve protuzakonite radnje i zlouporabu položaja i ovlasti i usprkos nalazima Upravnog nadzora samog Ministarstva znanosti i obrazovanja koje je ministrica Divjak tri godine držala u ladici, očito i sama upletana u koruptivnu mrežu HVI-a, ministar Fuchs odlučio se za zataškavanje slučaja i imenovanje članove Upravnog vijeća Instituta koji su dobili zadatak da Institut drže pod kontrolom i da ništa od navedenog ne izađe u javnost.

Nažalost, i naš „bratski“ Sindikat znanosti koji sve ovo zna, šutio je i štitio ravnatelja Instituta pune dvije i pol godine, a ministricu Divjak nije zbog toga uopće prozvao, kao što ni sada ministra Fuchsa ne proziva zbog zataškavanja najveće koruptivne i kriminalne afere u sustavu visokog obrazovanja i znanosti u povijesti demokratske Hrvatske.

2. Inauguriranje političkog progona prof. dr. sc. Ante Čovića

Motivi koji su ministra Fuchsa naveli da inaugurira politički progon prof. dr. sc. Ante Čovića te da s prof. dr. sc. Pavom Barišićem, dekanom Fakulteta hrvatskih studija dogovori njegovu radnopravnu egzekuciju sežu u 2010. godinu kada se prof. Čović istaknuo kao protivnik nametanja tzv. Fuchsova paketa zakona. Nakon što je prof. Čović na otvorenoj sjednici Fakultetskog vijeća Filozofskog fakulteta u Zagrebu 25. listopada 2010., u kontekstu rasprave o Fuchsovima zakonima, zatražio njegovu ostavku, promptno mu je preko tadašnjeg dekana stigla izravna Fuchsova prijetnja koja je doslovce glasila „da će si on Čovića priuštiti kad-tad“. Prijetnja je službeno registrirana u očitovanju koje je, u sklopu jednog izvidnog postupka koji

je najvjerojatnije bio inspiriran Fuchsovim zakulisnim aktivnostima, prof. Čović preko Policijske uprave zagrebačke 3. veljače 2012. dostavio državnom odvjetništvu.

Savršena prilika za ostvarenje davne prijetnje pružila se ministru Fuchsu kada se njegov osvetnički naum podudario s karijerističkim planom prof. dr. sc. Pave Barišića, imenovanog dekana Fakulteta hrvatskih studija, da se pod svaku cijenu domogne pozicije izabranog dekana Fakulteta. Na tom se putu prof. Čović ispriječio kao prepreka, jer se otvoreno suprotstavljao njegovu privatiziranju dužnosti dekana i raznim malverzacijama koje su iz toga proizlazile kao što je npr. bio pokušaj nepotrebnog bojanja cjelokupne zgrade Fakulteta (5450 m²).

Ortački dogovor aktualnog ministra i imenovanog dekana da političkim makinacijama prekinu legalni radni odnos prof. Čovića i time svaki od njih zadovolji svoj sebični interes počeo se ostvarivati ministrovim inauguriranjem političkog progona prof. Čovića uoči sjednice Sveučilišnog savjeta 12. veljače 2021. Ministar je zatražio inspekcijski nadzor i istovremeno vijest o tome pustio u medije kako bi stvorio atmosferu javnog linča i eventualno već na sjednici Sveučilišnog savjeta postigao željeni cilj, za što je svojski lobirao kod nekih članova Savjeta.

Podgovoreni članovi Savjeta tražili su egzekuciju na licu mjesta, ali je na sjednici prevladao razum i načelan pristup pa Savjet nije nasjeo i nije prihvatio progon pojedinca (prorektora) nego je odlučio preispitati pojavu. U tom smislu Savjet je, u svezi s točkom dnevnog reda „Status zaposlenika Sveučilišta u Zagrebu nakon 70-te godine života“, zaključio da će „Uprava Sveučilišta pripremiti za sljedeću sjednicu Sveučilišnog savjeta (...) popis zaposlenika Sveučilišta koji su rođeni 30. rujna 1950. ili ranije, zajedno s pojašnjenjima pravne osnove po kojoj su u radnom odnosu“.

Aktualni ministar i imenovani dekan nisu imali strpljenja za dugotrajnu proceduru preko Sveučilišnog savjeta pa su, u petak 19. veljače 2021. te nastavljajući aktivnosti preko vikenda, političkim pritiscima isforsirali dolazak inspekcije rada odmah početkom dolazećeg tjedna. Jedan pikantni detalj otkriva mnogo ne samo o izravnoj upletenosti ministra Fuchsa u inspekcijski pohod nego i o žurbi koja je zahvatila ortački dvojac. Iz državnog inspektorata nazivali su u petak, 19. veljače 2021. više službenika na Fakultetu hrvatskih studija želeći pripremiti svoj dolazak. Kako toga dana nisu uspjeli nikoga dobiti na telefon, ministar je sutradan, u subotu, 20. veljače iskazao svoje veliko zaprepaštenje i ljutnju što inspekcija nije uspjela uspostaviti kontakt na Fakultetu kako bi mogla organizirati dolazak već u ponedjeljak. Došla je dan kasnije, da bi dva dana (utorak i srijedu) „češljala“ radnu dokumentaciju profesora Čovića i potom se istim poslom (u četvrtak, 26. veljače) preselila na Rektorat.

Neke činjenice izravno dokazuju da se aktivizam ministra Fuchsa u ovom slučaju ne može podvesti pod postupanje po pravu nadzora nad zakonitošću rada nego da je riječ o inauguriranju političkog progona prof. Čovića te o zluporabi ministarskih ovlasti iz osvetničkih pobuda.

- 1) Ministar Fuchs prekršio je pravno pravilo *non bis in idem* (ne dvaput o istom), jer je u funkciji javnog sramoćenja i političkog progona reciklirao postupak osporavanja radnog odnosa prof. Čovića koji je s iznimnom upornošću, u razdoblju od 1. listopada 2019. do 28. veljače 2020., već bila provela bivša ministrica i koji je (za ministricu) bezuspješno okončan.
- 2) Ministar Fuchs zloupotrijebio je utjecaj ministarske pozicije da bi u političko osporavanje radnopravnog statusa prof. Čovića upregnuo Državni inspektorat, iako se to tijelo višekratno oglasilo nenadležnim za takve zadatke. Time je u nečasne svrhe

zloupotrijebio državno tijelo koje nema kompetencije za tumačenje odluka Ustavnog suda. Takvom je tijelu podvalio zlonamjerno tumačenje odredbi jedne odluke Ustavnog suda, koje predstavlja očigledni pravni nonsens. Prema tom tumačenju, koje dolazi iz nadripravne kuhinje Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja, Ustavni sud svojom je odlukom uzeo u zaštitu jednu kategoriju profesora i osigurao joj jedno pravo da bi je zauzvrat kaznio oduzimanjem drugog prava i učinio je neravnopravnom pred važećim zakonom.

- 3) Ministar Fuchs pokretanjem inspekcijskog postupka samo prema prof. Čoviću, a ne prema svim takvim slučajevima u sustavu koji su poznati čak i široj javnosti, pokazao je ne samo osobnu nesnošljivost nego i diskriminacijsku zlorabu dužnosti koju obnaša.

Ako je netko i uspio nametnuti lažnu pravnu dilemu koja glasi: jesu li profesori stariji od 70 godina ravnopravni pred zakonom, ministar znanosti trebao je tu dilemu razriješiti na ispravan način, angažiranjem tima ustavnopravnih stručnjaka ili u nekoj drugoj pravno prikladnoj proceduri te o tome izvijestiti zbunjenu javnost. Pokretanje inspekcije rada nikako ne može biti procedura u kojoj bi se razriješila ustavnopravna dilema. Ali, upravo je zato pokretanje inspekcijskog postupka na pravno nejasnim pretpostavkama, uz dodatno zbunjivanje javnosti na čemu je ministar predano radio, ministru Fuchsu trebalo poslužiti za postizanje nečasnog cilja da, u dosluhu s imenovanim dekanom prof. Pavom Barišićem, prekine legalni radni odnos prof. Ante Čovića.

Ono što je ministar propustio napraviti, napravio je Hrvatski sveučilišni sindikat. Zamolio je tim ustavnopravnih eksperata da izradi Pravnu analizu Odluke Ustavnog suda br. U-I-5578/2013 u odnosu na dobnu granicu za umirovljenje sveučilišnih nastavnika. Ovim putem, tj. preko Ureda predsjednika Vlade i preko hrvatske javnosti, dostavljamo Pravnu analizu ministru Fuchsu na slobodno korištenje.

3. Uplitanje u postupak izbora dekana na Fakultetu hrvatskih studija fabriciranjem službenih dokumenata

Zajednički pothvat aktualnog ministra i imenovanog dekana Fakulteta hrvatskih studija podrazumijevao je u prvom redu radnopravnu egzekuciju prof. Čovića, koju bi trebao obaviti dekan na temelju zadanog i očekivanog nalaza inspekcije rada. Njihov je dogovor nadalje uključivao i izdavanje niza naručenih mišljenja Ministarstva koja su dekanu bila potrebna za unutarfakultetski obračun s gotovo jednodušnim kolektivom koji je zatražio njegovo odstupanje s dužnosti dekana. Za fabriciranje naručenih mišljenja bio je zadužen ovlaštenik ravnatelja Uprave za visoko obrazovanje. Govorimo o fabriciranim, a ne izdanim dokumentima, jer su oni rađeni i dostavljani izvan redovitih administrativnih procedura. Analiza fabriciranih dokumenata bila bi zamorna za ovu priliku, pa je ovdje izostavljamo. Navodimo samo zaključak da se ministar takvim dogovornim administriranjem izravno upleo u postupak izbora dekana na Fakultetu hrvatskih studija i time se ogriješio o ustavnu vrijednost autonomije sveučilišta.

Poštovani gospodine predsjedniče Vlade,

dostavljamo Vam ovo pismo s molbom da ministru Fuchsu ponudite častan izlaz u obliku neopozive ostavke. U protivnom, znate što Vam je činiti. Trebate samo pozvati tajnicu!

S osobitim poštovanjem,

Predsjednica
Doc. dr. sc. Vlatka Vukelić

U prilogu:

- Pravna analiza Odluke Ustavnog suda br. U-I-5578/2013 u odnosu na dobnu granicu za umirovljenje sveučilišnih nastavnika

Na znanje:

- Gosp. Zoran Milanović, predsjednik Republike Hrvatske, Pantovčak 241, 10000 Zagreb
- Gosp. Gordan Jandroković, predsjednik Hrvatskog sabora, Trg sv. Marka 6, 10000 Zagreb
- Gosp. dr. sc. Andrija Mikulić, glavni državni inspektor, Državni inspektorat, Šubićeva 29, 10000 Zagreb